USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Renaty Pospíšilové a soudců Mgr. Martina Hrabovského a JUDr. Ondřeje Mikuly, LL.M. ve věci péče o

nezletilého: **M. S.**, narozený xxx
bytem xxx
zastoupený opatrovníkem městem Hlučín
se sídlem Mírové nám. 23, 748 01 Hlučín

dítěte rodičů: **Mgr. Monika S.**, narozená xxx
bytem xxx
zastoupená advokátkou JUDr. Brigitou Bilíkovou
sídlem Dvořákova 1515/2, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

Martin S., narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Bc. Jaroslavem Luxem
sídlem Poděbradova 1234/7, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

o změnu úpravy styku, k odvolání matky proti usnesení Okresního soudu v Opavě ze dne 20. 12. 2024, č. j. 14 P 291/2024–154

takto:

Usnesení okresního soudu se zrušuje a věc se vrací okresnímu soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením bylo znalci PhDr. Petru Šišákovi přiznáno znalečné za vypracování znaleckého posudku v částce 72 908 Kč s dodatkem, že mu bude proplaceno z rozpočtových prostředků Okresního soudu v Opavě po právní moci usnesení.
2. Proti tomuto usnesení podala matka (společně s námitkami vůči znaleckému posudku) včasné odvolání, v němž namítala, že čas účtovaným znalcem v rozsahu 24 hodin za psychologický rozbor, souhrn a závěry naprosto neodpovídá, neboť psychologický rozbor, souhrn a závěry v posudku zcela chybí. Ve znaleckém posudku jsou opakovaně kopírovány jednotlivé pasáže, především z části týkající se psychologického vyšetření a z opatrovnického spisu. Není také zřejmé, za co bylo účtováno 30 hodin za kompletizaci posudku, když tento obsahuje hrubé chyby, ať už pravopisné či faktické, celkem na 34 stranách, které znalec, jak vyplývá z formy i obsahu posudku, pouze vytiskl a spojil svorkou. Rovněž není patrné jakékoli doložení délky trvání psychologického vyšetření, které vykazuje celkem 9 hodin, přičemž matka byla vyšetřována necelé 3 hodiny a otec se synem byli vyšetřováni společně, jak se matka od nezletilého dozvěděla a jak ostatně i sám znalec v posudku připouští. Okresní soud vůbec nezkoumal účelnost a adekvátnost uplatněného znalečného, které znalci bez dalšího přiznal. Matka proto navrhovala, ať odvolací soud přiznané

znalečné adekvátním způsobem moderuje, a to na nejnižší možnou míru. I když se pomine obsah posudku, nelze jakkoli blíže specifikovat čas, který znalec na jeho vypracování skutečně vynaložil.

3. Znalec ve svém vyjádření k odvolání pouze uvedl, že znalecký posudek byl vypracován s plnou zodpovědností znalcem s nasazením všech jeho psychologických dovedností, které získal během pětapadesátileté praxe. Doložené položky znalečného lze ověřit náročností na vykonávání úkonu, zvláště u neprůhledných testových metod, kde jsou poníženy, nikdo by je nebyl ochoten platit. Při formulaci závěrů je třeba i více minut u jedné věty, což zná každý, komu záleží na přesnosti vyjadřování. Náročnost financí za posudek byla předem avizována, a to bez námitek. Znalec požadoval, aby byl posudek proplacen jako relevantní a v plném rozsahu.
4. Otec se ke dni rozhodnutí odvolacího soudu k odvolání matky nevyjádřil.
5. Krajský soud přezkoumal napadené usnesení okresního soudu a dospěl k závěru, že toto usnesení neobstojí a je třeba je zrušit a vrátit okresnímu soudu k dalšímu řízení.
6. Napadené usnesení je totiž nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění. Okresní soud v odůvodnění svého rozhodnutí pouze vyjmenoval jednotlivé položky z vyúčtování odměny a nákladů spojených s vypracováním předmětného znaleckého posudku, jak je uvedl znalec ve svém písemném vyúčtování, aniž se těmito položkami podrobněji zabýval.
7. Je přitom nutno přisvědčit matce v názoru, že přinejmenším některé položky z vyúčtování mohou vzbuzovat pochybnosti. Například není patrno, jak se odlišuje převzetí a obeznámení se s případem od studia spisu, či v čem spočívá kompletizace posudku, zejména ve srovnání s psychologickým rozborem, souhrnem a závěry. Znalcem používané pojmy jsou zřejmě v oboru obvyklé, nejedná se však o pojmy upravené přímo zákonem, a soud a účastníci řízení mají právo být alespoň stručně seznámeni s jejich obsahem, mimo jiné právě proto, aby mohli posoudit důvodnost požadavků znalce týkajících se jeho odměny a náhrady hotových výdajů.
8. Obecně je namístě konstatovat, že účastníci řízení mají právo na přiměřené odůvodnění požadavků znalce týkajících se znalečného, které bude vtěleno i do rozhodnutí soudu o znalečném, protože se jedná o nezanedbatelné částky, a jsou to právě účastníci řízení (či alespoň některý z nich), komu zásadně mají být uloženy k úhradě.
9. Vzhledem k výše uvedenému by se měl znalec k jednotlivým položkám podrobněji vyjádřit, a to včetně vynaloženého času, který se k jednotlivým účtovaným položkám vztahuje, a je-li to možné, také příslušné údaje doložit, byť si je krajský soud vědom skutečnosti, že to může být obtížné.
10. Závažnou vadou rozhodnutí je také skutečnost, že okresní soud, přinejmenším podle toho, co sám píše v odůvodnění svého rozhodnutí, věc posuzoval podle nyní již neúčinných právních předpisů, tj. podle zákona č. 36/1967 Sb. a navazující vyhlášky č. 37/1967 Sb., namísto podle aktuálně účinného zákona č. 254/2019 Sb. a na něj navazující vyhlášky č. 504/2020 Sb., byť znalci zjevně přiznal odměnu podle platné sazby.
11. Krajský soud proto napadené usnesení dle ust. § 219a odst. 1 písm. a) a b) o. s. ř. zrušil a věc podle ust. § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení, v němž výše uvedené vady napraví a o znalečném znovu rozhodne.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Ostrava dne 19. února 2025

JUDr. Renata Pospíšilová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Sasinová.